

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

MAANDOVERZICHT

No. 9195 5

B I N N E N L A N D S E   V E I L I G H E I D S D I E N S TV E R T R O U W E L I J KMaandoverzicht no. 9 - 1955I N H O U D

I	Communisme Internationaal	Blz.	1
II	Activiteit der C.P.N. en haar hulporganisaties	"	8
III	Andere stromingen	"	18
IV	Activiteit van Indonesiërs, Chinezen, West-Indiërs etc.	"	19
V	Agenda	"	21
VI	Overzicht der stakingen in de maand september 1955	"	22

HOOFDSTUK I - COMMUNISME INTERNATIONAAL

Het vraagstuk Duitsland

Het overleg te Moskou in september j.l. op initiatief van de Sowjet-Unie achtereenvolgens gepleegd met Bonn en Pankow heeft ertoe geleid, dat de U.S.S.R. voortaan de Westduitse Federale Republiek en de Duitse Democratische Republiek als staatsrechtelijk gelijkwaardige verdragspartners tegemoet treedt. Zoals met de D.D.R. reeds het geval was, zullen nu ook met de Bondsrepubliek diplomatieke betrekkingen worden onderhouden. De tegenstellingen van ideologische aard en de deling van Duitsland blijven gehandhaafd.

Bondskanselier Adenauer bleef bij zijn weigering om het communistische regime der Oost-Zône te erkennen, een gedragslijn, die ook de grote westerse mogendheden blijkens een later genomen beslissing volgen.

De Westduitse regeringsleider verklaarde in de Russische hoofdstad, dat alleen de Bondsrepubliek gerechtigd is namens geheel Duitsland te spreken. De Oder-Neisse grens, zo herhaalde Adenauer, aanvaardt Bonn niet als een onherroepelijke regeling. Moskou wees deze stellingname zonder omwegen van de hand en het officiële Sowjet-nieuwsagentschap Tass gewaagde zelfs van "nonsens".

Terugkeer gevangenen

De Russische premier maarschalk Boelganin beloofde zijn hoge bezoeker Adenauer mondeling de vrijlating van 9.626 Duitse krijgsgevangenen, door de Sowjet-autoriteiten aangeduid als oorlogsmisdadigers. Met het terugzenden naar hun haardsteden werd reeds een begin gemaakt. Dit in Moskou behaalde resultaat werd in de kringen van Adenauer's aanhangers zeer gewaardeerd. De Oostduitse staatsleiders eisten nochtans de eer voor zich op. Inderdaad had Moskou enige tijd vóór Adenauer's komst over deze aangelegenheid met de D.D.R. onderhandeld. De beslissing is echter uitgesteld en werd, mogelijk om tactische redenen bekend gemaakt aan Adenauer, die als ere-gast van het Kremlin met klem van redenen had aangedrongen op een bevredigende oplossing.

Op hettotaal van 1.156.000 vermiste leden der voormalige Duitse weermacht is de terugkeer van ruim 9000 gevangenen nog maar een bescheiden aantal.

Het Duitse Rode Kruis berekende na zorgvuldige onderzoe-
vraging van teruggekeerde gevangenen en het controleren van alle
beschikbare correspondentie, dat er nog 120.000 Duitsers in
Russische handen zijn. Volgens Moskou zijn de Duitsers, die
-afgezien van de ruim 9000 terugkerenden- nu nog in de Sowjet-
Unie vertoeven daar eigener beweging heengegaan ter definitieve
vestiging.

Politieke vooruitzichten

Het is vanzelfsprekend ook de leiders der Sowjet-Unie niet ontgaan, dat de éénwording van Duitsland in het politieke brandpunt van de belangstelling der gehele Duitse bevolking blijft staan. De uitbouw van twee tegenstrijdige regimes, met de daaraan verbonden sociaal-economische gevolgen, heeft de mogelijkheden om thans snel tot elkander te komen zeer beperkt.

De koude oorlog, vooral verscherpt onder het Stalinistische bewind, verdiepte de kloof en droeg er ook toe bij Bonn in de Atlantische verdedigingssfeer te brengen.

In zijn verslag over de conferentie te Genève, begin Augustus uitgebracht aan de Opperste Sowjet, wees maarschalk Boelganin op de noodzaak van toenadering tussen de twee (Duitse) Republieken in het belang van vrede en vooruitgang. De Russische premier constateerde, dat met het van kracht worden van de Parijse accoorden een nieuwe situatie was geschapen. De regeling van het Duitse probleem kon z.i. alleen geleidelijk in de bovenvermelde sfeer van samenwerking tussen West- en Oost-Duitsland worden verwezenlijkt. Deze door Boelganin vertolkte opvatting accentueert de grote betekenis van de door Adenauer en zijn adviseurs genomen opzienbarende beslissing tot het betreden van het pad der toenadering door het aangaan van diplomatieke betrekkingen met Rusland.

Ofschoon het Kremlin er Bonn niet toe heeft kunnen bewegen het regime van Ulbricht-Grotewohl als soeverein te erkennen, is er toch iets veranderd in de feitelijke verhoudingen.

Het is de Westduitse Republiek niet vergund om het gehele Duitsland diplomatiek bij de Sowjet-Unie te vertegenwoordigen. De reeds in Moskou gevestigde Oosduitse ambassade blijft immers bestaan, zodat er van een monopolie-positie van Bonn in dit opzicht geen sprake kan zijn. Daarin heeft het Adenauer-bewind de facto moeten berusten.

De kansen op een hereniging van Duitsland zonder Russische medewerking zijn nihil en onmogelijk te forceren met een politiek, die uitsluitend op kracht gebaseerd zou zijn. Het besluit van de regering-Adenauer om de betrekkingen tussen Bonn en Moskou te normaliseren op de wijze zoals nu is geschied houdt een stilzwijgende erkenning van die onmogelijkheid in.

Na terugkeer uit de U.S.S.R. liet de Bondskanselier nochtans geen twijfel bestaan over de verdragstrouw jegens de partners van de Westeuropese Unie en de N.A.V.O. Onverwijld zou, volgens hem, worden voortgegaan met het formeren van de twaalf Westduitse divisies, die in 1959 gereed moeten zijn.

De communisten zetten inmiddels met een speciaal beroep op de "geest van Genève", hun agitatie tegen het opvoeren van de militaire paraatheid van het Westen voort, die volgens hun beweren een gevaar voor de vrede betekent.

Kennelijk verdisconteerde ook Adenauer de "geest van Genève" in zijn uiteindelijk zwichten voor de sterke drang van het Kremlin tot het aangaan van diplomatieke betrekkingen. Het is onder de thans tot stand gekomen nieuwe verhoudingen aan gerede twijfel onderhevig, dat Moskou voortaan bereid zou zijn de westerse inspanningen op militair terrein te aanvaarden als een louter defensief optreden.

Volgens toonaangevende communisten is de "koude oorlog" thans beëindigd, doch het communisme gaat voort de Parijse accoorden te laken.

Deze agitatie en propaganda heeft haar doelstellingen, voortvloeiend uit partijdoctrine en -ideologie, geenszins uit het oog verloren. Er wordt echter een wat gematigder toon aangeslagen en de persoonlijke aantijgingen zijn verminderd. De huidige door Moskou toegepast brede-front tactiek stelt haar specifieke eisen. Wil zij enige kans van slagen hebben, dan moeten de communisten zich op zijn minst verzoenlijker gedragen dan in het verleden.

"The Economist", 29-9-'55, gezaghebbend Engels weekblad, veronderstelt dat de regeerders van de Sowjet-Unie op de grondslag van het 20 september te Moskou met Ulbricht c.s. gesloten pact- waarschijnlijk zullen trachten om de regering van de D.D.R. een voor het Westen meer aantrekkelijke democratische façade te verschaffen. Partij-secretaris Chroestsjow heeft zelf over het Oostduitse regime gesproken als van een "nationaal front", geleid door de S.E.D. Hij zou daarbij zelfs de westerse term "coalitie-regering" hebben gebezigd. Mogelijk worden de reeds lang gelijkgeschakelde "bourgeois"-partijen in de D.D.R. voor het voetlicht gebracht opdat de communisten zich wat op de achtergrond kunnen houden. Ontspanningsverschijnselen in Oost-Berlijn en veel propaganda zouden in die opzet passen ten einde de West-Duitsers in te palmen. Aldus doende behoort de D.D.R. echter niet democratischer (in westerse zin) te worden dan Polen en Tsjecho-Slowakije. Derhalve zou het optrekken van een democratische façade in Oost-Duitsland moeten geschieden in coördinatie met een beleid van ontspanning van de andere satelliet-regeringen. De heersers in Moskou kunnen niet gedogen aan Oost-Berlijn concessies te doen, welke zij Warschau of Praag niet gaven.

Volgens deze hypothese van "The Economist" maakt het in alle satellietlanden thans verrichte facade-werk deel uit van een plan-op-lange-termijn om tot een Duitse hereniging te komen, maar dan zodanig, dat de macht van het Sowjet-blok er niet wezenlijk door kan worden aangetast.

Het nationalistische sentiment viert in de Duitse kwestie hoogtij en de communistische voorlichting weet dit te bespelen. "Neues Deutschland", 6-10-'55, het orgaan van het Centraal Comité der S.E.D., beweerde b.v. dat het worstelen om de eenheid van Duitsland de vorm aanneemt van een "strijd van het volk tegen de millicenaires-dictatuur".

Ook deze propaganda en de daaraan nauw verwante agitatie -een geheel vormend met de politieke actie zelf- houdt, naar de ervaring leert, kennelijk rekening met omstandigheden van tijd en plaats.

Een medewerker van de "Internationale Spectator", 8-9-'55, besloot een beschouwing over de betekenis van de communistische agitatie en propaganda met de samenvatting, dat in volmaakte harmonie met deze omstandigheden van tijd en plaats "... hebben geklonken, klinken en zullen klinken feestgezangen van de heerlijkheid van de eigen perfecte rechtsorde, macabere accoorden van de haat, praeludierend op de onherroepelijke ondergang van de kapitalistische wereld met haar corruptie en schijn-democratie, en aantrekkelijke melodien van vrede, ontwapening en co-existentie ...".

Zoals reeds eerder opgemerkt illustreert de huidige praktijk, dat men momenteel met de onverzoenlijke theorieën wat minder aan de weg timmert dan onder het Stalinisme. De partijpers in en buiten Rusland blijft echter alle zorg besteden aan het zuiver houden van de leer.

In dit opzicht is de weergave van gesprekken tussen Boelganin en Chroestsjow met een te Moskou vertoevende delegatie van Franse parlamentsleden interessant. Vooral de eerste partijsecretaris ontpopte zich blijkens de uitvoerige weergave in het Franse communistische dagblad "L'Humanité", 23-9-'55, als een orthodox partijman, zij het met een flair van joviale openhartigheid. Ook het C.P.N.-dagblad "De Waarheid" nam daaruit enige fragmenten over, kennelijk om aan te tonen dat een rechtgeaard communist niets te verbergen heeft. Dit laatste past nu weer juist in de sfeer van de vreedzame co-existentie.

De Sowjetrussische collectieve leiders bevelen dit vreedzaam naast elkander staan van uiteenlopende maatschappelijke stelsels onophoudelijk aan.

Blijkens de titel van een onlangs gepubliceerd artikel in de "Prawda" zijn zij ter bevordering van dit streven "op zoek naar een realistische politiek". Het Sowjetrussische partijdagblad merkte daarin op, "dat Moskou het middelpunt is geweest van de internationale evenementen van de laatste tijd. De belangwekkende handelingen door de U.S.S.R. verricht, zoals de vestiging van diplomatieke betrekkingen met West-Duitsland, het accoord met Finland en de D.D.R., de brief van Boelganin aan Eisenhower over de ontwapening, de vermindering van de Sowjet-effectieven, het terugtrekken van de Sowjettroepen uit Oostenrijk scheppen", naar de mening van de "Prawda", "gunstige voorwaarden voor de oplossing van grote problemen, die zich voordoen bij de komende conferentie te Genève van de ministers van buitenlandse zaken der Grote Vier".

Leuzen

Ter gelegenheid van de zesde verjaardag van de D.D.R. publiceerde de z.g. Nationale Raad van het voor geheel Duitsland optredende Nationale Front eind september j.l. een serie leuzen. In grote lijn is daarin veel terug te vinden van het beleidsadvies, dat de le partij-secretaris der C.P.S.U., zoals hiervoren werd gereleveerd, aan de Oostduitse leiders heeft gegeven.

Het op brede grondslag werkende Nationale Front fungeert kennelijk als een vooruitgeschoven spreekgestoelte van de communistische partijleiding.

Nochtans wordt de S.E.D. in de bedoelde oproep -weinig bescheiden- gekenschetst als "leraar en leider van alle werkers in Duitsland" terwijl de "Bonner Staat" wordt gelaakt als een op de "concernheren en Jonkers" steunend machtsinstrument der reactionaire krachten van het verleden, die een nieuwe oorlog voorbereiden.

Onder het adagium "Duitsers aan één tafel" wordt ook hier nogmaals opgeroepen tot strijd voor collectieve veiligheid van Europa tegen de Bonner politiek van de koude oorlog en de splijtzucht. De Parijse "oorlogsverdragen" maken een hereniging onmogelijk, zo wordt ten overvloede opgemerkt.

Het Cominform

De geruchten over een mogelijk spoedig verdwijnen van het Cominform kregen enige feitelijke ondersteuning in een publicatie van de "New York Herald Tribune" d.d. 21-9-'55.

Daarin worden, op gezag van een met name genoemde Republiek uit de V.S., mededelingen gedaan betreffende een onderhoud, dat maarschalk Tito de betrokkene en een lid van de Amerikaanse ambassade te Belgrado begin september heeft verleend.

Ten overstaan van beide personen zou Tito, volgens eerstgenoemde zagsman, in exacte bewoordingen hebben verklaard: "Het Cominform is in aftocht. Weest niet verrast indien zij (de Russen) het officiëel ontbinden".

Alweer op gezag van deze Republikeinse Amerikaanse gast van Tito voegt de N.Y.H.T. er aan toe, dat Amerikaanse officials in Belgrado de verklaringen van maarschalk Tito van buitengewone betekenis achten. "Het is", zo vervolgt het blad, "waarschijnlijk voor het eerst dat het staatshoofd in een sleutelpositie de opheffing van het Cominform voorziet".

Een vooraanstaande partij-theoreticus en leider van de Communistische Bond van Joegoslavië zinspeelde reeds in augustus j.l. op de mogelijke verdwijning van het Communistische Informatiebureau. Zijn beschouwing werd, volgens de westerse pers, gepubliceerd door "Kommunist".

De inhoud van het Cominform-weekblad duidt er echter nog geenszins op, dat een zodanige ingrijpende verandering op til zou zijn. Integendeel geeft de Cominformkrant, momenteel vaak in de vorm van dwingende instructies over de te volgen tactiek, bij voortduring "guidance" aan de communistische partijen.

Roemenië

Op 1 oktober j.l. besloot het Centraal Comité van de Roemeense Arbeiderspartij premier G. Gheorghiu-Dej tot le secretaris te kiezen, welke post hij in april 1954 afstond aan Apostol, vermoedelijk een van zijn beschermelingen. Laatstgenoemde wordt weer president van de Roemeense vakbeweging.

Destijds vonden de veranderingen, naar men veronderstelt, plaats onder invloed van het door Moskou verkondigde en door de satellieten nagevolgde beginsel van collectieve leiding, met de daaraan verbonden scheiding van partij- en regeringsfuncties.

Het is wellicht voorbarig uit de jongste veranderingen in Roemenië de conclusie te trekken -wat in de westerse pers hier en daar is gebeurd- dat het principe van de collectieve leiding geen absolute geldigheid meer heeft.

De nu in Boekarest bekend gemaakte mutaties vonden plaats na een vrij langdurig bezoek van Chroestsjow aan de Roemeense hoofdstad. Deze vertoefde daar in augustus j.l. niet minder dan vijf dagen, zogenaamd om de elfde verjaardag van de nationale bevrijding mede te vieren.

Anderhalf jaar later dan de communistische partijen van de overige satellietlanden zal Roemenië nu op 23 december a.s. zijn partij-congres beginnen.

Aanvankelijk werd de voortdurende aanwezigheid van Sowjet-russische troepen in Hongarije en Roemenië verklaard uit de noodzaak om de militaire verbindingslijnen met het toen nog bezette Oostenrijk te onderhouden. Thans geeft Gheorghiu-Dej de tegenwoordigheid van Russische militaire eenheden anders gemotiveerd.

Volgens hem zijn, op basis van het Pact van Warschau, ge-eigende maatregelen getroffen teneinde de veiligheid van de Europese "democratische" staten te waarborgen.

In augustus l.l. had de dan nog als minister-president optredende Roemeense partijleider verklaard, dat slechts een volledige opheffing van de N.A.V.O. en de Westeuropese Unie de Russen zou kunnen bewegen van deze veiligheidsmaatregelen af te zien.

HOOFDSTUK II - DE ACTIVITEITEN DER CPN EN HAAR
HULPORGANISATIES.

C.P.N.

=====

De CPN en de internationale ontspanning.

De CPN gaat voort met op subtielere wijze dan voorheen te trachten uit het isolement te geraken door te prediken, dat de opgetreden internationale ontspanning niet kan voorbijgaan aan de betrekkingen tussen de politieke groepen en de arbeiders-organisaties in ons land.

De zozeer gewenste toenadering tot de "democratische en vredelievende krachten" probeert de partij o.m. via De Waarheid te realiseren door met andersdenkenden in gesprek te treden. Zo heeft het communistische blad enige min of meer vooraanstaande figuren uitgenodigd hun mening over de Geneefse conferentie en haar gevolgen in een daarvoor sinds 23 augustus 1955 speciaal opgezette rubriek "Nederland na Genève" in de krant kenbaar te maken.

Het feit alleen al, dat men er daarbij in geslaagd is naast communisten en meelopers een aantal te goeder naam en faam bekend staande Nederlanders hiertoe bereid te vinden, heeft in communistische kring grote tevredenheid gewekt.

Marcus Bakker vertolkte de vreugde over de geslaagde opzet van bedoelde rubriek in een hoofdartikel in De Waarheid van 6 september 1955, getiteld "Welkome gasten". Daarin stelt hij o.m., dat uit de rubriek blijkt, dat ook in Nederland een rustige gedachtenwisseling mogelijk is met mensen van uiteenlopende overtuiging. Dat is zijns inziens een bewijs voor het feit, dat het oprechte verlangen naar vrede gedeeld wordt door mensen met geheel verschillende meningen over politieke vraagstukken. Zij allen wensen, dat de bestaande kloof tussen Oost en West wordt overbrugd.

In haar berichtgeving schenkt De Waarheid ruime aandacht aan alle verschijnselen - uitwisseling van parlementaire en andere delegaties tussen communistische en niet-communistische landen, bezoeken van staatslieden uit het Westen aan de Sowjet-Unie enz. -, die een bewijs vormen voor de doorwerking van de opgetreden ontspanning. Onder een aparte kop "De Ontspanning" worden dergelijke berichten op een in het oog vallende plaats op de voorpagina opgediend.

Hoewel duidelijk blijkt, dat de CPN en haar nevenorganisaties doende zijn te bepalen, welke doorwerking de nieuwe politiek van de Sowjet-Unie moet hebben op de koers van de partij, de vakbeweging en de andere hulporganisaties bestaat nog niet de indruk, dat men terzake al tot een volledige en klare stellingname is gekomen. Mogelijk is hier mede debet aan de langdurige afwezigheid van Paul de Groot, veroorzaakt door zijn reis naar China, die wellicht voorafgegaan werd door een bezoek aan Moskou.

Tijdens de afwezigheid van de algemeen secretaris der CPN hebben zijn vermoedelijke plaatsvervangers Harry Verhey en Marcus Bakker echter alle voorwaarden geschapen om de partijkoers volkomen aan de sfeer van ontspanning aan te passen.

Een duidelijke aanwijzing hiervoor vormt de motivering van het Verbondsbestuur der EVC bij zijn op 23 september 1955 genomen besluit om het in november a.s. te houden congres te verschuiven naar medio januari 1956. Het Verbondsbestuur verklaarde n.l. dat het besluit werd genomen naar aanleiding van de nieuwe situatie, die is ontstaan als gevolg van de ingetreden internationale ontspanning. Deze maakt het noodzakelijk om nauwkeurig te onderzoeken, welke eventuele taken en perspectieven voor de EVC in de strijd van de arbeiders uit een zich doorzettende ontspanning kunnen voortvloeien.

Deze situatie van -"we zijn een eind op weg maar we weten niet hoever we moeten gaan" - is niet onbegrijpelijk als men bedenkt, dat de Cominformkrant, die veelal niet schroomt om, zij het op bedekte wijze, indicaties te geven, de communistische partijen ten aanzien van het probleem - wat zijn de consequenties van de internationale ontspanning voor het praktische werk - bepaaldelijk in de mist heeft gelaten.

Er verschenen zelfs in de Cominformkrant en andere internationale publicaties, zoals b.v. het orgaan van het Wereldvakverbond, artikelen, die eerder tot een zekere radicalisering dan tot een matiging van de koers konden uitnodigen. /vooral in Frankrijk

Opmerkelijk is, dat de laatste tijd/zo nadrukkelijk wordt gewezen op het vraagstuk van de absolute verarming van de arbeidersklasse in het kapitalistische systeem en de gedachte, dat zelfs zeer bescheiden verbetering voor de arbeiders daarin (zulks in tegenstelling met de reformistische opvatting) onmogelijk moeten worden geacht. Dit is een geluid, dat een aanwijzing voor een radicale koers kan inhouden.

Wellicht ten overvloede wordt erop gewezen, dat de begrippen absolute en relatieve verarming van de arbeidersklasse zijn ontleend aan de bekende "Verelendungstheorie" van Marx. Deze houdt in dat door de uitbuiting van de arbeiders, de concentratie van bedrijven, de accumulatie van kapitaal en door de invoering en de perfectionering van de machine, de situatie voor het proletariaat steeds slechter zal worden. Het begrip absolute verarming betreft de ontwikkeling van het levenspeil der arbeiders, op zich zelf bezien; - het begrip relatieve verarming betreft de wijziging van de toestand van de arbeidersklasse in vergelijking met die van de andere klassen, in het bijzonder de bourgeoisie.

In ons land werd, zoals in het vorige M.O. reeds terloops vermeld, het vraagstuk van de absolute verarming, zij het niet zo centraal, in de belangstelling geplaatst door middel van een tweetal artikelen in Politiek en Cultuur (aug. en sept. 1955) van de hand van Dr. Jules de Leeuwe en een beschouwing in de Kadergids van de

EVC (sept. 1955) van Wiggert Stuit.

Ook bij de scholing in het nieuw begonnen cursusjaar zal het onderwerp worden behandeld. In De Waarheid van 24 sept. 1955 verscheen daartoe reeds een eerste instructief artikel. Er werden echter aan deze beschouwingen nog geen conclusies voor het praktische werd van partij en vakbeweging verbonden.

Ondertussen blijft de CPN bezig om de internationale ontspanning in haar tactiek te verdisconteren. Naastliggend doel is daarbij zonder twijfel in brede kring begrip te wekken voor de opvatting, dat ook in Nederland de defensie-uitgaven en de militaire diensttijd kunnen worden verminderd, dat op grote schaal tot uitwisseling van delegaties (ook een parlementaire) met de communistische landen moet worden overgegaan en dat alles moet worden gedaan om tot uitbreiding van de handel met de landen van het Oostelijk blok te komen. Door op deze wijze afbreuk te doen aan het westelijk verdedigings-potentieel dient de CPN vanzelfsprekend de belangen van de Sowjet-Unie.

Het is verder duidelijk, dat de partij door het benutten van de huidige sfeer van ontspanning mede verwacht nieuwe mogelijkheden te openen voor haar positie bij de stembusstrijd in 1956.

Paul de Groot naar China.

Buiten het kader vallend van de gebruikelijk zomervacantie-reizen van partij-prominenten naar de Sowjet-Unie en de volksdemocratische landen, heeft de reis van de algemeen secretaris der CPN naar China de aandacht getrokken.

Volgens een in De Waarheid van 6-9-1955 gepubliceerd bericht van het persbureau Nieuw China arriveerde Paul de Groot in gezelschap van zijn echtgenote en zoon op 5 september in Peking, waar hij op het vliegveld werd begroet door vooraanstaande leden van het secretariaat van de CP China, o.m. door de secretaris daarvan Liu Shao Ch'I.

Op 15 september 1955 bracht De Groot, die zoals hiervoren opgemerkt, mogelijk via Moskou naar Peking is gereisd, een bezoek aan het Centraal Comité van de Chinese communistische partij, alwaar hij werd ontvangen door partij- en regeringsfunctionarissen van het Centraal Comité van de CP China - tevens vooraanstaande regeringspersonen zoals de vice premier van de Ministerraad - de vice-minister van Buitenlandse Zaken).

Alvorens op 4 October uit Peking te vertrekken nam De Groot op 29 september nog deel aan de festiviteiten ter gelegenheid van de 6e verjaardag van de Chinese Volksrepubliek. Met 2500 andere gasten, onder wie ook de Italiaanse leider der linkse socialist, Piëtro Nenni, nam hij deel aan het door de Chinese premier en minister van buitenlandse zaken Chou En-lai aangeboden banket.

Het heeft weinig zin zich in veronderstellingen te begeven omtrent de vraag wat de Chinese machthebbers er mee voor hadden om de eerste man van een in het communistische wereldbeeld kleine en niet zeer betekenisvolle partij als de Nederlandse op zo grootse

van het hoogste niveau (t.w. leden van het Politiek Bureau

wijze te ontvangen. Opgevallen is slechts, dat De Groot's reis samen valt met de vestiging in Nederland van een Chinese diplomatieke missie en met de aangekondigde oprichting van een Nederlands-Chinees Genootschap.

Het is niet onmogelijk, dat deze zaken in Peking onderwerp van bespreking zijn geweest.

Reactie op de Troonrede.

Dat de communisten zich in de "ontspanningssfeer"-zonder verloochening van hun uiteindelijke doelstellingen - zelf ook wat gematigder gaan uiten bewijst de reactie in de communistische pers op de Troonrede.

Voor het eerst sinds lange tijd viel daarbij een rustiger beoogtrant op te merken, terwijl de gebruikelijke scheldkanonnades achterwege bleven.

Jaap Wolff maakte in zijn commentaar, onder de kop "Botsende krachten", zelfs gewag van in de Troonrede voorkomende, van werkelijkheidszin getuigende passages betreffende de internationale toestand.

Na lang zwijgen, aldus Wolff, moet Den Haag tot de erkenning komen, dat de koude oorlogspolitiek, gepredikt door Romme en als hoogste wijsheid gezien door het Kabinet, een nederlaag heeft geleden. Merkwaardig is echter, dat uit de passages over de westelijke eenheid en het Atlantisch pact niets blijkt van een bereidheid om iets ter bevordering van de ontspanning te doen.

Ook in de Millioenennota zijn, volgens Wolff, dergelijk tegenstrijdigheden op te merken, die bewijzen, dat er kringen zijn die de Romme-politiek wensen voort te zetten.

Op de avond van de 20e september, de "Rode Dinsdag" die tegenwoordig veel van zijn rode glorie heeft verloren, belegde de CPN in Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en enige andere gemeenten de gebruikelijke openbare vergaderingen.

Werfacties en financiële campagne.

Op 1 oktober is onder de benaming "De Maand van de Pers" de bijzondere - tot 7 november 1955 (Revolutieherdenking) durende - werfactie voor De Waarheid begonnen.

Het Dagelijks Bestuur van de CPN heeft in een speciale oproep d.d. 30-9-55 alle partijgenoten en abonné's met grote klem opgewekt al hun krachten in te spannen om de actie tot een succes te maken. De partijleiding sprak daarbij de overtuiging uit, dat in de bestaande sfeer van ontspanning zeer vele nieuwe abonné's kunnen worden ingeschreven. Marcus Bakker wees er in een hoofdartikel in De Waarheid d.d. 27-9-55 op, dat de stijging van het prestige van de CPN in de afgelopen maanden onmiddellijk moet worden benut om nieuwe leden te winnen.

In MO 7-8-/1955 werd reeds terloops aangestipt, dat de CPN op 28 augustus 1955, de dag van het Waarheid-zomerfeest te Amsterdam, officieel de financiële campagne voor het verkiezingsfonds

1956 inzette. Van de, zoals daar werd aangekondigd, in te zamelen f. 175.000.- heeft het district Amsterdam met een taak van f. 70.000.- het leeuwendeel toegewezen gekregen, gevolgd door de districten Rotterdam, Den Haag en de Zaanstreek, welke resp. f. 18.000.-, f. 14.500.- en f. 13.000.- moeten inzamelen. De rij wordt gesloten door het district Zeeland dat, indien aan de verwachtingen wordt voldaan, aan het eind van de campagne f. 500.- moet hebben bijeengebracht.

Vanwege het partijbestuur zijn aan de diverse districten richtlijnen verstrekt omtrent de wijze waarop de gelden moeten worden verkregen. De gehele campagne valt namelijk uiteen in 6 verschillende financiële acties, te weten:

1. een verkiezingsaandelenactie (de uitgifte van 20.000 aandelen, elk ter waarde van f. 5.-);
2. een steunlijstenactie;
3. een collectebusjesactie;
4. een Kerst-enveloppenactie;
5. een Sint Nicolaasactie (verkoop van een attractie met de mogelijkheid tot deelname aan een wedstrijd); en
6. een verkiezingsenveloppenactie in juni 1956.

In vrijwel alle districten is men inmiddels begonnen met het aan de man brengen van de verkiezingsaandelen, welke zowel ineens als in 10 termijnen van f. 0.50 kunnen worden voldaan.

Enkele districten geven reeds periodiek circulaire uit, waarin de stand van de lopende financiële actie bekend wordt gemaakt.

In het communistische dagblad verschijnen geregeld zgn. "Hein-publicaties" onder verschillende hoofden, zoals bijvoorbeeld "Hein maakt de kas op", waarin kennelijk ter stimulering van de activiteit der leden opgaven opgenomen worden van de resultaten behaald in de verschillende districten.

Van de ingezamelde gelden dienen de districten 65% af te dragen aan de Centrale Partijkas; 35% mag worden besteed voor het voeren van verkiezingspropaganda op districtsniveau. De districten wordt hierbij de vrije hand gelaten in de verdeling van deze resterende 35% tussen het district en de daarbij behorende CPN-afdelingen.

Het nieuwe scholingsjaar.

Bij het begin van het cursusjaar 1955/1956 kondigde Harry Verhey in De Waarheid van 17-9-55 de onderwerpen aan die bij de basis- en kaderscholing zullen worden behandeld t.w.:

1. het vraagstuk van de absolute verarming van de arbeidersklasse; dit zal de cursisten een inzicht moeten verschaffen in de situatie, waarin de arbeiders thans verkeren;
2. het vraagstuk van de vakbeweging, waarmee de noodzaak van de eenheid tussen socialisten en communisten zal worden aangetoond;
3. het Duitse vraagstuk om de partijgenoten duidelijk te maken, dat men zich niet kan en mag beperken tot de economische strijd alleen, maar dat deze moet worden verbonden met de politieke strijd.

Waarschijnlijk zullen ook nog de besluiten van het 17e CPN-congres worden behandeld.

Het voor het eerst in de CPN-historie verschenen Congresboek, dat de verschillende ten congresse gehouden redevoeringen en een samenvatting van de discussies naar aanleiding van de rede van Paul de Groot bevat, zal daarbij goede diensten kunnen bewijzen.

De methode van cursus-geven is ook ditmaal weer gewijzigd. De scholing zal aan de hand van publicaties in De Waarheid worden gegoten in de vorm van vraaggesprekken, geleid door de cursusleiders. Als leiders bij de basisscholing treden de deelnemers aan de kaderscholing op, die het aldaar behandelde een week later op basisniveau "uitdragen".

Ten behoeve van de zelfstudie zal binnenkort het eerste deeltje van de serie beschouwingen over "DE Sowjet-Unie" verschijnen.

MANTELORGANISATIES

Vredesbeweging

De "vredesstrijders" hebben zich in het verleden wel ijveriger getoond in het ophalen van handtekeningen voor petitionnementsacties dan het geval is in de huidige campagne tegen de atoombom. Ofschoon deze nu al geruime tijd aan de gang is, zijn in Nederland nauwelijks 160 à 170.000 handtekeningen verzameld.

Mogelijk heeft de Nederlandse Vredesraad de plaatselijke comité's er op gewezen, dat dit aantal te weinig is. In verschillende plaatsen tenminste werden maatregelen aangekondigd voor een intensievere actie en in het weekblad "Vrede" werden enige werkmethoden aangeprezen als middel om de inzameling van handtekeningen te versnellen.

Volgens de Wereld Vredesraad zijn in de internationale campagne meer dan 600 miljoen handtekeningen tegen de atoombom verzameld. Het behoeft geen betoog, dat veruit het grootste deel hiervan afkomstig is uit de landen achter het IJzeren Gordijn.

Inmiddels werd in Nederland voor de komende periode een aantal openbare vergaderingen geprojecteerd, waar actuele politieke onderwerpen behandeld zullen worden. In dit verband is het

hoofdartikel in "Vrede" van 23 september j.l. van enig belang. Onder de titel "Europa's veiligheid zal E.D.G.2 verslaan" wordt, met betrekking tot Adenauer's reis naar Moskou, betoogd, dat de eenheid van Duitsland slechts door de beide delen van dat land zelf bewerkstelligd kan worden op basis van "een of ander stelsel van collectieve veiligheid voor alle Europese staten".

"Europese veiligheid", aldus het blad, "is dus in de gedachten van Moskou de poort tot Duitse eenheid. - - - Met open oog voor de gevaren van het Duitse militarisme zullen wij geduldig moeten voortwerken aan de totstandkoming van Europa's veiligheid als eerste voorwaarde tot de definitieve oplossing der Duitse kwestie".

In het voorgaande is indirect het thema van de strijd tegen de accoorden van Londen en Parijs, dat in het voorjaar van 1955 de eerste plaats moest afstaan aan de petitionnementsactie tegen de atoombom, weer aangesneden. De Vredesbeweging heeft dus ook na een eventuele afsluiting van de anti-atoombomcampagne - waaromtrent enige geruchten lopen - nog wel voldoende stof voor de "brede" propaganda voorhanden.

Begin oktober 1955 werd te Amsterdam een nieuwe Nederlandse Vredesraad gevormd. In maandoverzicht 7-8-1955 werd dezerzijds reeds op het plan daartoe gewezen. Het nieuwe orgaan bestaat uit 48 personen, uit wier midden een algemeen bestuur van 17 personen werd gekozen. Reeds nu staat vast, dat communisten en fellow-travellers circa driekwart van het aantal zetels bezetten, zowel in de Raad als in het algemeen bestuur.

Jeugdbeweging

De landelijke conferentie van het A.N.J.V.-kader, door het hoofdbestuur in augustus j.l. aangekondigd, heeft op 3 oktober 1955 te Putten plaats gevonden. Als resultaat werd het A.N.J.V.-3- maandenplan bekend gemaakt, dat beoogt 300 leden voor het verbond te doen winnen en het aantal abonné's op het blad "Jeugd" met 2000 te doen vermeerderen.

Tevens besloot de conferentie een campagne voor te bereiden ter verkorting van de militaire dienstdienst tot 16 maanden (als overgang naar 12 maanden) en voor dit doel een petitionnement te organiseren, pamfletten te vervaardigen en op vergaderingen over dit onderwerp te spreken. Voorts wordt aan de afdelingen in overweging gegeven hiervoor onder de militairen zelf propaganda te maken.

Overigens blijft het "club"-leven in het A.N.J.V. een van de belangrijkste attractieve factoren. De opbouw van het verbond tot een werkelijk massaorganisatie is nog steeds het ideaal van de communistische leiders. De politieke betekenis en de waarde van het A.N.J.V. als reservoir, waaruit de C.P.N. jonge, actieve leden in haar gelederen kan brengen, zijn in de huidige situatie zeer gering. Slechts af en toe gaan A.N.J.V.-ers tot de elite van de communistische partij behoren, zoals bv. kort geleden Rinus HAKS en Henk HOEKSTRA,

Verenigd Verzet 1940-1945.

De communistische vereniging van oud-verzetslieden heeft in 1955 nog slechts weinig van zich doen horen. Het enige levensteken was het blijven verschijnen van het blad "De Stem van het Verzet". Vergaderingen werden niet gehouden. Ook had de vereniging geen program van actie, zodat zij allengs in een vergeten hoek geraakte.

In de afgelopen zomermaanden werd zowel door middel van het blad als door pamfletten een oproep verspreid, ondertekend door de bekende communist Jan BRASSER ("Witte Ko"), gericht tot alle oud-verzetsstrijders om onderlingen geschillen opzij te zetten, gezamenlijk te ageren tegen het herlevende Duitse militarisme en vóór de vreedzame oplossing van het Duitse probleem en de vrede in het algemeen.

Hoewel het er op leek, dat na de verschijning van de oproep de activiteit van de vereniging zou opleven, is daarvan in den lande niets gebleken. De oproep werd niet herhaald, de actie verzande opnieuw. Achteraf bezien is vorenbedoelde pamfletten-actie mogelijk niet een op zichzelf staande zaak geweest. Op 21 september j.l. berichtte "De Waarheid", dat nabij het Drielandenpunt bij Vaals een internationale herdenkingsbijeenkomst van verzetsstrijders had plaats gevonden (18-9-'55), echter op Duits grondgebied, daar de autoriteiten hier een bijeenkomst in Nederland hadden verboden.

De schrijver Harold Hausse (uit de D.D.R.) herinnerde er aan, dat op het Drielandenpunt Polen - Tsjecho-Slowakije - D.D.R. ook herdenkingsbijeenkomsten werden gehouden.

Zij waren georganiseerd door de Vereinigung der Verfolgten des Naziregimes (V.V.N.), de Duitse zusterorganisatie van "Verenigd Verzet".

Voor de communisten in Nederland heeft deze actie zo goed als geen betekenis gehad.

Op 17 oktober a.s. zal in Amsterdam op de Nieuwe Oosterbegraafplaats een urn worden bijgezet, met as en aarde uit het voormalige Duitse concentratiekamp Buchenwald. Op 26 oktober a.s. zal aldaar een monument worden onthuld. Onder auspiciën van "Verenigd Verzet" werd het voor zodanige plechtigheden gebruikelijke voorbereidingscomité gevormd, welks naam in de publicaties dienaangaande wordt gebruikt teneinde het communistische initiatief te bemantelen.

In de niet-communistische pers is inmiddels een waarschuwing verschenen, tegen de ware opzet van het "Buchenwald-herdenkingscomité".

Genootschap Nederland-China.

Volgens "De Waarheid" van 3-10-1955 is op een bijeenkomst van overzee-Chinezen d.d. 2 oktober 1955, ter herdenking van het 6-jarig bestaan van de Chinese Volksrepubliek door Prof. Dr. WERTHEIM aangekondigd, dat binnenkort een Nederland-Chinees genootschap zal worden opgericht. Het zal zich ten doel stellen de culturele betrekkingen met China te versterken. Er zou reeds een initiatiefcomité gevormd zijn, waarin intellectuelen, kunstenaars en vertegenwoordigers uit de handel zitting hebben.

Dit is dan na de comité's "Nederland-TsjechoSlowakije" en "Nederland-Roemenië" de derde vriendschapsorganisatie met een communistisch geregeerd land, die in een kort tijdsbestek wordt opgericht. Met de vereniging "Nederland-U.S.S.R." en "Nederland-Polen" wordt het totaal dus vijf.

DE VAKBEWEGING.

In het eerste deel van dit hoofdstuk werd vermeld, dat de CPN-na "Genève" - naar breder contact streeft met "vredelievende" personen uit niet-communistische bevolkingsgroepen. Welke consequenties deze tactiek zal hebben voor het optreden van de EVC is nog niet duidelijk, ook niet voor het Verbonds-bestuur der EVC zelf, hetgeen wel blijkt uit het uitstellen van het congres. Een nauwkeurig onderzoek, zo werd gesteld, is nodig om te bepalen, welke taken en perspectieven voor de EVC in de strijd van de arbeiders uit een zich doorzettende ontspanning kunnen voortvloeien. (Onderstreping dezerzijds).

Aangezien het hier een uitspraak van de communistische vakbeweging betreft, wordt uiteraard naast de activiteit der bestuursorganen de strijd van de lonen, ter verbetering van sociale voorzieningen of arbeidsomstandigheden of onderscheidene elementen gezamenlijk.

Op dit moment heeft het weinig zin te overwegen of de EVC, in verband met de internationale ontspanning, haar agitatie in de bedrijven zal verzachten of juist zal verscherpen. Beide mogelijkheden bestaan en de werkmethoden kunnen bovendien met de aard der te voeren campagnes verschillen.

Het lijkt momenteel vrij onaannemelijk, dat de EVC haar eis van loonsverhoging zal verzwakken. De door de EVC gedane "oproep aan alle arbeiders en arbeidsters", speciaal ook aan de leden van het NVV, om in gezamenlijk overleg de strijd voor de loonsverhoging te voeren, toont zulks wel aan. Het antwoord op de vraag of dit overleg tot stakingen zal moeten leiden weet het Verbondsbestuur van de EVC blijkbaar zelf nog niet te geven.

Eenheid in de vakbeweging.

De versterking van de EVC door ledenwerving is, naar de opvatting van de leiding, een belangrijk middel, om de invloed van deze vakcentrale op de gehele arbeidersbeweging, in het bijzonder op het NVV, te vergroten. "Lid te worden van de EVC", de arbeiders in de bedrijven bedoeld, b.v. ter verhoging van

- 16 -

aldus Frits Reuter in "Werkend Nederland" van 17-9-55, "betekent: medewerken aan het organiseren van de strijd voor loonsverhoging, het betekent meewerken aan het versterken van de actiegeest in het NVV, het betekent de dag nader brengen dat behalve de eenheid van actie, ook de democratie in het NVV wordt hersteld en dat daarmee alle beletsels uit de weg worden geruimd om tot één sterke strijdbare vakorganisatie te komen, door de eenheid van NVV en EVC."

Dit geluid is niet nieuw. In werkelijkheid echter moet de EVC er duchtig voor waken, dat het ledental niet verder terugloopt. De werfacties dienen dan ook in de eerste plaats om het voortdurende verlies op te vangen. Reeds werd gesteld, dat men thans ook ontevreden NVV-leden, die de wens daartoe te kennen geven, als EVC-lid kan aannemen. Hier en daar bestaat de vrees, dat de contributieverhoging, waartoe in de meeste bonden is besloten met het oog op de deplorabele financiële toestand van de EVC en de bedrijfsbonden, aan de ledenwerving geen goed zal doen. Zoals bekend wordt in communistische kringen veelvuldig een beroep gedaan op de offervaardigheid van de leden, -zo zelfs, dat dit beroep nu en dan tot protesten aanleiding heeft gegeven. In de EVC hebben sinds jaar en dag zeer vele leden minder contributie betaald dan waartoe zij volgens de geldende schalen verplicht waren. Verhoging van de lidmaatschapsgelden kan dus enerzijds het ledenverlies vergroten, anderzijds de bijkomstige financiële offers, waartoe elk lid verplicht wordt geacht, b.v. ten behoeve van het Solfonds, doen verminderen.

Intrekking van paspoorten.

In communistische kring heeft men zich kwaad gemaakt over de intrekking van paspoorten van onderscheidene leden van het partijbestuur der CPN, bestuursleden van de EVC, journalisten van De Waarheid en andere communistische functionarissen. Deze maatregel wordt een gevolg genoemd van pogingen van "zekere regeringskringen in Nederland" om de koude oorlog voort te zetten. "Het toepassen van discriminatie tegenover democratische Nederlanders is een slag in het gezicht van allen, die naar ontspanning streven".

De EVC b.v. voelt zich getroffen door de intrekking van de paspoorten van Bertus Brandsen, Max Meyer en Jan Bussink. Brandsen immers, die niet alleen lid van het EVC-Verbandsbestuur, maar tevens vice-voorzitter van het WVV is, dient krachtens deze laatste functie de vergaderingen van het Bureau of het Executieve Comité van het WVV regelmatig bij te wonen. Max Meyer, EVC-employé en hoofd van het bureau Buitenland, wordt door deze maatregel zelfs in zijn positie aangetast.

De politieke handicap voor de Nederlandse communisten is duidelijk wanneer men bedenkt, dat door deze maatregel de veilige communicatielijn, waarlangs de EVC tot dusverre zeer spoedig op de hoogte kwam van de nieuwste besluiten van het WVV, is verbroken. Men zal nu meer moeten afgaan op de publicaties in

internationale vakbonds-tijdschriften, dan wel op particuliere correspondentie. Mondeling overleg met functionarissen van het WVV zou in de toekomst kunnen plaatsvinden doordat één van dezen naar Nederland reist, hetgeen uiteraard groter risico oplevert dan een ontmoeting in een der "veilige" Oost-Europese staten. Wel zou de EVC een andere functionaris voor het contact met het WVV kunnen benoemen, doch het is zeer moeilijk "betrouwbare" mensen te vinden, die èn zeer capabel zijn in vakbondsangelegenheden op het niveau van het WVV èn voldoende algemeen ontwikkeld om de moeilijkheden van een gesprek met vreemdelingen te overwinnen. Voor de andere organisaties gelden deze bezwaren uiteraard evenzeer.

De Waarheid riep dan ook "alle democratische krachten in ons volk op, afzonderlijk en ook in groepsverband, er krachtig bij de leden van de 2e Kamer op aante dringen, dat het ministerie van Buitenlandse Zaken een eind maakt aan zijn anti-democratische maatregelen".

Activiteit op het loonfront.

Na afloop van de havenstakingen in augustus te Rotterdam is door de ABT het plan opgevat een commissie van havenarbeiders uit diverse organisaties, alsmede ongeorganiseerde vormen teneinde bij eventuele acties een in brede kring aanvaarde actie-leiding te verkrijgen. De positie van de ABT in de Rotterdamse haven is echter tamelijk zwak, zodat dit streven van de communistische vakbond onder de anders georganiseerde arbeiders geen weerklank vond.

Medio september poogde de Amsterdamse afdeling van deze EVC-bedrijfsbond de stemming onder de havenarbeiders van de hoofdstad te peilen t.a.v. een 24-uur-staking. De ABT kreeg echter geen voet aan de grond zodat voorlopig elke gedachte aan actie moest worden opgeschort.

Ook in BNOP-kringen ziet men de kansen op een nieuwe actie onder het overheidsperoneel (Tram, Publieke Werken) als niet bijster gunstig, ondanks de omstandigheid, dat in het Georganiseerd Overleg de personeelseisen niet werden besproken. De stemming is, mede door de uitspraak van het Scheidsgerecht, erg gedrukt. De bij de staking op de voorgrond getreden communisten zijn zoals bekend uit de gemeentedienst ontslagen, zodat de CPN en de BNOP/EVC hun bedrijfsafdelingen daar vrijwel geheel opnieuw moeten opbouwen. De ontslagenen zullen op aanraden van de partij, naar ander werk moeten uitzien. Teneinde hen hierbij behulpzaam te zijn werd een commissie in het leven geroepen.

In het verloop van een op 2 september j.l. uitgebroken staking bij de Electro Zuur- en Waterstoffabriek te Amsterdam heeft de Chevofa een regelende rol gespeeld. Het motief voor de staking was de in het bedrijf toegepaste herclassificatie, waardoor sommige arbeiders bij anderen zouden zijn achtergesteld.

Op 16 september werd algemeen het werk hervat, volgens De Waarheid nadat gedeeltelijk aan de eisen der stakers was voldaan.

HOOFDSTUK III - ANDERE STROMINGEN

De Derde Weg

Van 4 tot 6 september j.l. heeft te Londen een in het orgaan "De Derde Weg" als eerste mondiale Derde Weg Conferentie aangekondigde bijeenkomst plaats gevonden, waaraan naast vertegenwoordigers van Engelse, Duitse en Franse groeperingen ook deelnamen aanhangers van de "Derde Weg-gedachte" uit Afrika en uit Aziatische landen zoals India, Ceylon en Birma. Voor Nederland waren aanwezig J.W.E. Riemens en J. Sevensma.

Belangrijke resultaten werden niet bereikt. Wel werden enige organisatorische beslissingen genomen. Zo werd een Executief Comité ingesteld, belast met het voorbereiden van een internationaal bulletin en met de organisatie van een volgende internationale conferentie, die mogelijk in Wenen of Caïro zal worden gehouden.

In deze overzichten werd er reeds eerder op gewezen dat het De Derde Weg moeilijk valt te definiëren wat zij positief heeft te bieden. Negatief wijst zij, zoals bekend, de Russische en de Amerikaanse machtsvorming af, omdat zij daarin een bedreiging van de wereldvrede ziet.

In het na afloop der conferentie in Londen uitgegeven slotcommuniqué wordt, met verwijzing naar het beperkte aantal deelnemers, gezegd dat het voorbarig zou zijn te trachten een definitieve ideologie of een gedetailleerd program op te stellen.

Men heeft zich er derhalve toe bepaald in hoofdtrekken enkele gedachten aan te geven die onder de Derde Weg-aanhangers in de wereld gemeengoed zijn. Krachtens haar doelstelling wil De Derde Weg al diegenen samen brengen die gekant zijn zowel tegen het kapitalistische als het totalitaire communistische maatschappelijke systeem en die geen steun willen verlenen aan een van beider oorlogsvoorbereidingen en activiteiten in de huidige machtsstrijd. Dit voorop stellende wordt er op gewezen dat de macht van de volkeren die een wezenlijke Derde Weg vormen, geen militaire doch slechts een economische, politieke en morele macht moet zijn.

Verklaard wordt voorts dat De Derde Weg op dit ogenblik niet kan worden beschouwd als één verenigde wereldorganisatie met één ideologie, strategie en doel, doch nog slechts bestaat uit een over de gehele wereld verspreide verscheidenheid van bewegingen en organisaties, die gekant zijn tegen de bestaande oorlogskampen en die een democratische samenleving voorstaan.

Uiteindelijk wordt met zoveel woorden gezegd dat de krachten van De Derde Weg niet in staat zijn een positief beroep op alle volkeren in de wereld te doen, omdat zij niet machtig genoeg en onvoldoende georganiseerd zijn en hun ideologie nog niet duidelijk genoeg hebben geformuleerd.

HOOFDSTUK IV.

ACTIVITEITEN VAN INDONESIËRS, CHINEZEN, WEST-INDIËRS, ETC.

De Indonesische communistische studenten in Nederland zijn wat minder actief geweest dan gewoonlijk, mogelijk als gevolg van de val van het vorige Indonesische Kabinet.

Tochwerdentijdens een tweetal bijeenkomsten, o.a. van de communistische "Perhimpunan Indonesia", door een hunner voormannen politieke en anti-Westers redevoeringen gehouden waarin o.a. de oud-premier ALI geprezen werd, aangezien deze door zijn aftreden een broederoorlog zou hebben voorkomen.

Gebleken is, dat zes Indonesische studenten, onderwie drie Indo-Chinezen uit Nederland het Wereld Jeugdfestival te Warschau bijwoonden.

In het presidium, opgericht door een aantal Nederlanders ter herdenking van de tiende viering der uitroeping van de Republiek Indonesia, had één der communistische studentenleiders eveneens zitting.

Geconstateerd werd, dat de Indonesische Vredesbeweging via Indonesische studenten hier te lande zgn. "Vredeskaarten" liet verspreiden.

AMBONNEZEN.

In het Ambonnesse B.P.R.M.S.-orgaan "Mena Muria" werd uitgebreide critiek geleverd op de terugkeer naar Indonesië van een aantal landgenoten, wie zelfs landverraad werd verweten.

Behoudens de steeds voortdurende onderlinge verdeeldheid en ontevredenheid in bepaalde kringen met de R.M.S.-leiding, deden zich in deze verslagperiode geen vermeldenswaardige bijzonderheden voor met betrekking op de Ambonnezen.

CHINEZEN.

Onder de Chinezen in Nederland is een duidelijk toenemen van activiteit te bespeuren nu de reeds zo lang verwachte communistische Chinese vertegenwoordiging alhier voor een deel gearriveerd en onderweg is.

Tijdens de viering van de 6e herdenking der Chinese Volksrepubliek op 2 oktober te Amsterdam, werd, in tegenstelling met het vorige jaar toen de eigenlijke leiders geheel op de achtergrond bleven en een onbelangrijke functionaris de openingsspeech uitsprak, ditmaal het feestcomité gevormd door vooraanstaande personen in de Chinese gemeenschap. Een bekend Amsterdams handelaar hield thans de welkomsrede.

De tijdelijke leider der Chinese vertegenwoordiging in Nederland was met een aantal functionarissen eveneens aanwezig. Men vertoonde een aantal Chinese propaganda-films, geleverd door de Chinese Ambassade te Bern.

Nederlands-Chinees Genootschap.

Een der sprekers op deze avond, de bekende Prof. Dr. W.F. WERTHEIM, kondigde de oprichting aan van een Nederlands-Chinees Genootschap waarvoor reeds een initiatiefcomité gevormd zou zijn, waarin intellectuelen, kunstenaars en vertegenwoordigers uit de handel zitting zouden hebben. Prof. WERTHEIM had kort daarvoor een bezoek aan Engeland gebracht - naar gemeld werd - om contact op te nemen met een aldaar reeds bestaande soortgelijke vereniging, de "British-China Friendship Association".

Een der speciaal voor deze gelegenheid overgekomen bestuursleden, de vorengenoemde "British-China Friendship Association" hield een lezing over China, terwijl mede een aantal door deze Association ter beschikking gestelde films werden vertoond.

Voor de aanvang van de herdenkingsbijeenkomst werd een tentoonstelling gehouden van "Chinese Kunst en Literatuur", ingericht door de communistische boekhandel "Pegasus". Zij werd o.a. ook bezichtigd door de Sowjet-Russische ambassadeur in Nederland.

Enige Chinezen zochten reeds contact met de Chinese vertegenwoordiging, voorzover al in Nederland aanwezig. Een aantal van hen nodigde deze functionarissen aan een diner.

De Chinese verenigingen te Amsterdam zijn bijeengekomen voor de vorming van een ontvangstcomité bij de aankomst in Nederland in de tweede helft van oktober van de Chinese Zaakgelastigde HSIEH Li.

Opmerkelijk in dit verband is het bezoek dat Paul de GROOT op verzoek der Chinese Volksrepubliek met vrouw en zoon aan Peking bracht, waar hij door zeer hoge Chinese communistische partijfunctionarissen werd ontvangen. Ook de a.s. Zaakgelastigde voor Nederland bevond zich toen nog in Peking.

Aan een te Leiden van 28/8 tot 3/9 gehouden Sinologencongres werd eveneens door een delegatie uit communistisch China deelgenomen.

Blijkens een artikel uit een Chinees orgaan hebben de laatste jaren reeds de studenten alleen met 300 delegaties naar 14 landen aan de verschillende Internationale congressen deelgenomen.

WEST-INDIËRS.

De ultra-nationalistische Surinaamse vereniging "Ons Suriname" te Amsterdam, is de laatste tijd niet op de voorgrond getreden.

De zgn. culturele vereniging "Wie Eegie Sanie", eveneens in de hoofdstad gevestigd, gaat regelmatig door met haar zgn. "scholingsavonden".

De eertijds van "Ons Suriname" afgescheiden Haagse afdeling, nu geheten "Sr'nang Kondre", verheugt zich in een toename van haar ledental.

HOOFDSTUK V - AGENDA

<u>Datum</u>	<u>Bijeenkomst</u>	<u>Plaats</u>	<u>Organisatie</u>
20 - 22 januari '56	<u>4e Congres van de E.V.C.</u>	Amsterdam	E.V.C.
februari '56	<u>20e Congres v.d. C.P.S.U.</u>	Moskou	C.P.S.U.
mei '56	Internationale Conferentie van Journalisten	verm.Zwitserland	I.O.J.
juni '56	Conferentie van Europese Vrouwen voor gelijke salariering	-----	W.V.V.
1956	Conferentie over Internationale samenwerking van studenten	-----	I.U.S.

HOOFDSTUK VI - OVERZICHT DER STAKINGEN IN DE MAAND
SEPTEMBER 1955: ZIE BLZ. 22

7-10-1955

HOOFDSTUK VI
Stakingen-overzicht in
September 1955.

V
o
l
g
n
o

<u>Bedrijf</u>	<u>Aanleiding</u>	<u>Inmenging Vakbonden</u>	<u>Resultaat</u>	
Dorsmach.be- dr. te Fins- terwolde	Loonkwestie	BLZ/EVC gaf leiding	Nieuwe regeling werd getroffen	1
NV Thomassen & Drijver Blikfabr. te Deventer	Tariefkwestie	De Metaal- EVC gaf leiding	Geen	2
Tabaksindus- trie v/h Gebr. Philips te Maastricht	Het opleggen van boete aan een sigarenmaker	KAB en NVV bemiddel- den	Boete werd inge- trokken	3
Electrozuur NV te Asd.	Herclassificatie	Chefova/ EVC stook- te	Geen	4
NIELSEN NV Visconserven- fabr. te Rtd.	Protest tegen voorge- nomen loonsherziening	Geen	Geen	5
Electrozuur NV te Asd.	Herclassificatie	Chevofoa/ EVC stook- te	Herwaardering van functies zal in de toe- komst plaats- vinden	6
Wilton Fyen- oord Motorhal te Schiedam	Invoering merit rating	Geen	Geen	7
A.van SPAEN- DONK NV wol- lenstoffen- fabr.	Directie gaf circulaire uit betreffende op tijd komen en weggaan	Geen	circulaire werd inge- trokken	8
VOORMOLEN Aannemings- bedr. te Rtd.	Eis hogere uitkering bij verleturen	NVV be- middelde	Kwestie zal aan Rijksbemiddelaar worden voorgelegd	9

V
o
l
g
n
o
Begin
in
vori
ge
n
maand

De onder de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal stakers aan. De boven de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal arbeiders aan dat in normale toestand werkzaam is.

- . Staking met vooraf bepaalde tijdsduur (korter dan 24 uren)
- Staking met vooraf bepaalde tijdsduur (24 uur of langér)
- = Staking met niet vooraf bepaalde tijdsduur

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
1	29/8	=====																															
		30																															
2	31/8	82																															
		41																															
3		500																															
		167																															
4	-	650																															
		41																															
5	-	50																															
		15																															
6	-	650		=====																													
		100																															
7	-													700																			
														700	gedurende 2 uur																		
8	-															150	gedurende 6 uur																
																50																	
9	-																																

Stakingen-overzicht in
September 1955.

V
o
l
g
n
o

<u>Bedrijf</u>	<u>Aanleiding</u>	<u>Inmenging Vakbonden</u>	<u>Resultaat</u>	
NV Gebr. Van der WERFF Scheepswerf te Deest, Gem.Druten	Looneis	Geen	Loonregeling zal nader worden bezien	10
TURMAC NV te Zevenaar	Verandering in loonrege- ling	Geen	Loonregeling zal opnieuw worden Béke- ken	11
HEINEKENS Bierbrouwe- rij te Rtd.	Eis opheffing verschil tussen gratificatie van fabrieks- en kantoor- personeel	NVV bemid- delde	Directie zal eis in over- weging nemen	12
Aannemings- bedrijf Van EESTEREN te Rtd.	Eis verhoging tariefloon	Geen	Directie zegde verbetering toe	13

V Begin
o in
l vori-
g ge
n maand
o

De onder de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal stakers aan. De boven de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal arbeiders aan dat in normale toestand werkzaam is.

- . Staking met vooraf bepaalde tijdsduur (korter dan 24 uren)
- Staking met vooraf bepaalde tijdsduur (24 uur of langer)
- = Staking met niet vooraf bepaalde tijdsduur.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

10 -

330
=====
300

11 -

450
=
150 gedurende 2 u.

12 -

=
300

13 -

==
35